

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/54/2022
Identifikačné číslo spisu:	8119210885
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8119210885.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu Mesto Prešov, Hlavná 73, IČO: 00 327 646, zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Staroňom, Prešov, Hlavná 89, proti žalovanej obchodnej spoločnosti A.P.H. ateliér s.r.o., Prešov, Kutuzovova 13, IČO: 36 500 780, zastúpenej advokátskou kanceláriou Steiner & Associates s.r.o., Košice, Plávková 2, IČO: 36 864 081, o zaplatenie 548 704,73 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/46/2021, 3Cob/47/2021-407 z 25. novembra 2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) prvou výrokovou vetou uznesenia č. k. 3Cob/46/2021, 3Cob/47/2021-407 z 25. novembra 2021 odmietol odvolanie žalovanej, podané proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 24Cb/138/2019-156 zo 14. januára 2020, druhou výrokovou vetou potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 24Cb/138/2019-356 z 25. mája 2021 v napadnutom výroku č. II o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a treťou výrokovou vetou priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení uznesenia poukázal na to, že napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 548 704,73 eura s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 18. júna 2019 do zaplatenia a zároveň žalobcovi proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd prvej inštancie týmto vyhovel žalobe z 18. júna 2019, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 548 704,73 eura s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty a náhrady škody spôsobenej dodaním vadného diela (projektovej dokumentácie). Súd prvej inštancie nariadil vo veci pojednávanie na 14. januára 2020 o 11:00 hod. a v predvolaní sporové strany upozornil, že ak sa na pojednávanie nedostavia a svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlnia, na návrh druhej strany rozhodne o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Predvolanie na pojednávanie bolo stranám doručené elektronicky 19. decembra 2019.

Žalovaná sa na pojednávanie nedostavila a svoju neprítomnosť neospravedlnila včas a vážnymi okolnosťami. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní navrhol, aby súd rozhodol o žalobe rozsudkom pre zmeškanie žalovaného tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie. Tomuto návrhu súd prvej inštancie vyhovel.

3. Proti rozsudku pre zmeškanie žalovanej podala žalovaná odvolanie z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozsudku a zároveň podala aj návrh na jeho zrušenie podľa § 277 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), ktorý odôvodnila čiastočnou nefunkčnosťou počítača, ktorej dôsledkom bola nemožnosť riadneho a včasného preberania súdnych zásielok, pričom oprava počítača bola vykonaná až 10. februára 2020. O tomto návrhu rozhodol súd prvej inštancie uznesením zo 16. septembra 2020, ktorým rozsudok pre zmeškanie zrušil, pretože mal za to, že žalovaná z ospravedlniteľného dôvodu zmeškala pojednávanie vo veci. Keďže žalobca podal proti tomuto uzneseniu ústavnú sťažnosť, súd prvej inštancie uznesením z 15. februára 2021 prerušil konanie do skončenia konania o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavný súd SR“) nálezom sp. zn. IV. ÚS 32/2021 z 13. apríla 2021 sťažnosti žalobcu vyhovel a uznesenie zo 16. septembra 2020 zrušil, pričom vyslovil, že bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivý proces. Keďže tým odpadla prekážka, pre ktorú bolo konanie prerušené, súd prvej inštancie uznesením z 25. mája 2021 rozhodol o pokračovaní v konaní. Ďalším výrokom uznesenia súd prvej inštancie zamietol návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie s poukazom na záväzný právny názor Ústavného súdu SR, ktorý vo svojom náleze konštatoval, že žalovaná v lehote 15 dní, od kedy sa dozvedela o rozsudku pre zmeškanie, nepreukázala, že objektívne nemohla prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal jej pričinením, alebo že na jej strane nastali také dôvody, ktoré jej objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od nej nie je spravodlivé požadovať, a teda nepreukázala, že z ospravedlniteľného dôvodu zmeškala pojednávanie vo veci. Aj toto uznesenie - v rozsahu výroku o zamietnutí návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie - napadla žalovaná odvolaním.

4. Odvolací súd poukázal na to, že rozsudok pre zmeškanie je osobitným typom súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity strán v sporovom konaní, ktoré majú byť v kontradiktórnom procese nositeľom procesnej iniciatívy. Zákonodarca rekodifikáciou civilného procesu upravil možnosť súdu rozhodnúť o žalobe podľa § 137 písm. a) CSP na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie (ďalej aj „kontumačný rozsudok“) aj v prípade procesnej pasivity žalovaného (§ 274 CSP), za kumulatívneho splnenia nasledujúcich podmienok: žalobca sa domáha splnenia povinnosti, žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Civilný sporový poriadok Ústavou Slovenskej republiky zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá sporové strany a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť subjektom konania doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§ 178 ods. 2 CSP). Je potom na procesnej strane, či svoje právo využije. Odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia, prípustné nie je, avšak Civilný sporový poriadok pripúšťa zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ktoré je viazané na podanie návrhu, ktorý musí žalovaný podať do 15 dní, odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel s tým, že tento návrh môže podať iba vtedy, ak z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie a musí uviesť dôvod zmeškania (§ 277 ods. 2, ods. 3 CSP). V posudzovanej veci považoval odvolací súd za nesporné, že žalovaná nielen že svoju neprítomnosť na pojednávaní nariadenom na 14. januára 2020 neospravedlnila aj napriek tomu, že predvolanie jej bolo do elektronickej schránky doručené 19. decembra 2019 o 00:10 hod., ale k žalobe a jej prílohám, ktoré jej boli doručené do elektronickej schránky 15. novembra 2019, sa ani na výzvu súdu uskutočnenú uznesením z 30. októbra 2019 nevyjadrila. S poukazom na to, že v prípade odvolania proti rozsudku pre zmeškanie je odvolací prieskum podľa § 356 písm. b) CSP obmedzený výlučne na skúmanie splnenia podmienok na vydanie takéhoto rozhodnutia, odvolací súd ako irelevantné vyhodnotil (odvolacie) námietky žalovanej o nepodpísaní žaloby primátorkou žalobcu, o potrebe vykonania dokazovania, o dôvodnosti žalobou uplatneného nároku a o preukázaní doručenia výzvy pred podaním žaloby. Konštatujúc splnenie všetkých zákonných podmienok na vydanie

napadnutého rozsudku ako procesnej sankcie za pasivitu žalovanej, odvolací súd podľa § 386 písm. c) CSP odvolanie žalovanej odmietol.

5. Ďalej odvolací súd poukázal na odôvodnenie nálezu č. k. IV. ÚS 32/2021-73 z 13. apríla 2021, v ktorom Ústavný súd SR o. i. konštatoval, že pokiaľ okresný súd podľa § 105 ods. 1 CSP doručoval písomnosti do elektronickej schránky žalovaného podľa osobitného predpisu, t. j. podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“), musí žalovaný dôvod, pre ktorý zmeškal lehotu na podanie vyjadrenia podľa § 237 písm. a) CSP, ako aj pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, preukázať ako adresát elektronickej úradnej správy, domáhajúci sa rozhodnutia orgánu verejnej moci o neúčinnosti elektronického doručenia podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente. Musí teda preukázať, že objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na jeho strane alebo jeho pričinením [písm. a)], alebo že na jeho strane nastali také dôvody, ktoré mu objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od neho nie je spravodlivé požadovať [písm. b)]. Tým samozrejme nie je dotknuté oprávnenie žalovaného podať okresnému súdu osobitný návrh podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente (I. ÚS 238/2019). Odhliadnuc od extrémnej strohosti, je konštatácia okresného súdu týkajúca sa čiastočnej nefunkčnosti počítača žalovanej podľa názoru Ústavného súdu SR nedostatočná a tým aj ústavne neudržateľná. Miera voľnej úvahy všeobecného súdu nie je ani v prípade posúdenia ospravedlniteľnosti dôvodu zmeškania lehoty na vyjadrenie a zmeškania pojednávania neobmedzená. Uskutočňuje sa v hraniciach existujúceho právneho rámca a jednotlivých právnych noriem. Vychádzajúc z uvedeného Ústavný súd SR dospel k záveru, že okresný súd pri rozhodovaní o návrhu žalovanej neaplikoval citované ustanovenia Civilného sporového poriadku a zákona o e-Governmente týkajúce sa doručovania písomnosti do elektronickej schránky žalovaného, ako aj existencie ospravedlniteľných dôvodov na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného ústavne súladným spôsobom. Napadnuté uznesenie okresného súdu nie je presvedčivo odôvodnené, čo v konečnom dôsledku zakladá jeho ústavnú neudržateľnosť. Námietky, ktoré sťažovateľ uplatnil v ústavnej sťažnosti, preto ústavný súd hodnotí ako opodstatnené. Okresný súd v napadnutom uznesení nezohľadnil citované východiská ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa a jeho prístup pri rozhodovaní o návrhu žalovaného nemožno hodnotiť inak ako taký, ktorý odporuje obsahu práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

6. Vychádzajúc z vyššie citovaného právneho názoru Ústavného súdu SR odvolací súd zdôraznil, že ak žalovaná v súvislosti s ospravedlniteľným dôvodom, pre ktorý zmeškala pojednávanie vo veci, argumentovala nefunkčnosťou počítača, dôsledkom ktorej bola nemožnosť oboznámiť sa s dokumentami doručovanými súdom prvej inštancie do jej elektronickej schránky a zároveň tvrdila, že tento počítač bol 10. februára 2020 opravený, odo dňa, keď bol počítač opravený, začala žalovanej plynúť 15-dňová lehota na podanie návrhu, že elektronické doručenie je neúčinné, ktorá uplynula 25. februára 2020. Žalovaná však takýto návrh súdu prvej inštancie ani v tejto lehote, ani po jej uplynutí nedoručila, a preto súd prvej inštancie ako orgán verejnej moci, ktorý koná vo veci, ktorej sa elektronické doručovanie týka, nemohol rozhodovať o neúčinnosti elektronického doručenia. Ak by žalovaná predmetný návrh v zákonom stanovenej lehote doručila a súd prvej inštancie by rozhodol, že doručenie je neúčinné, toto rozhodnutie by preukazovalo ospravedlniteľný dôvod neúčasti žalovanej na pojednávaní a následne by súd prvej inštancie mohol rozhodnúť o zrušení kontumačného rozsudku. Za daných okolností mal však odvolací súd za to, že žalovaná nezmeškala pojednávanie z ospravedlniteľného dôvodu, pretože dôvod, pre ktorý podľa jej tvrdení zmeškala pojednávanie, spočívajúci v nemožnosti oboznámiť sa s predvolaním na pojednávanie, nepreukázala. Vzhľadom na uvedené považoval odvolací súd odvolanie žalovanej za nedôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil.

7. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

8. Uznesenie odvolacieho súdu vo všetkých jeho výrokoch napadla žalovaná dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Namietala, že súd prvej inštancie a ani odvolací súd meritórne neposúdili jej návrh na zrušenie kontumačného rozsudku, pretože neskúmali ospravedlniteľnosť dôvodu zmeškania procesného úkonu podľa § 277 ods.

2 CSP. Súd prvej inštancie iba uviedol, že je viazaný právnym názorom Ústavného súdu SR a žiadosť žalovanej o zrušenie kontumačného rozsudku zamietol bez akéhokoľvek odôvodnenia posúdenia ospravedlniteľnosti dôvodu, kvôli ktorému žalovaná zmeškala pojednávanie. Odvolací súd následne čisto formalisticky posúdil predmetný návrh tak, že žalovaná nepodala návrh na zrušenie kontumačného rozsudku v zákonnej lehote, preto obsah žiadosti (samotnú ospravedlniteľnosť dôvodu na zmeškanie pojednávania) taktiež neriešil. Odvolací súd podľa názoru žalovanej (ďalej aj „dovolateľky“) aplikoval nález Ústavného súdu SR, vydaný v tejto veci, formalisticky a v rozpore s jeho obsahom. O jej odvolaní proti zamietnutiu návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku rozhodol bez toho, aby posúdil ospravedlniteľnosť dôvodu, pre ktorý žalovaná zmeškala pojednávanie ako najpodstatnejšiu okolnosť, ktorá mala rozhodujúci význam pre spravodlivé rozhodnutie sporu. Odvolací súd týmto porušil právo žalovanej na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keďže sa vôbec nevyjadril k rozhodujúcej skutočnosti uvádzanej v odvolaní, od ktorej žalovaná odvodzovala opodstatnenosť návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku.

9. Dovolateľka ďalej poukázala na nález Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 32/2021-73 z 13. apríla 2021 (ďalej aj „nálezy“), ktorý v bodoch 33 až 36 uviedol, že v prípade doručovania písomností zo strany súdu elektronicky do schránky žalovaného zriadenej na slovensko.sk, musí žalovaný ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý zmeškal pojednávanie, preukázať ako adresát elektronickej úradnej správy domáhajúci sa neúčinnosti elektronického doručenia podľa § 33 zákona o e-Governmente. Zároveň Ústavný súd SR v bode 35 nálezu uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zrušil kontumačný rozsudok, neobsahuje posúdenie, prečo súd čiastočnú nefunkčnosť počítača považoval za ospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania. Ústavný súd SR si však vo svojom náleze nedovolil zasahovať do skutkových okolností a hodnotiť, či žalovanou prezentovaný dôvod zmeškania pojednávania je alebo nie je ospravedlniteľný, pretože takýto úsudok mohli prijať výlučne všeobecné súdy. Neústavnosť judikoval iba vo vzťahu k absencii zdôvodnenia prvého rozhodnutia súdu prvej inštancie o zrušení kontumačného rozsudku. Napriek uvedenému súd prvej inštancie pri opätovnom posúdení žiadosti o zrušenie kontumačného rozsudku odôvodnil svoje zamietajúce rozhodnutie tak, ako keby Ústavný súd SR skutkovo posúdil dôvod zmeškania pojednávania ako neospravedlniteľný. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie sa zúžilo do jediného bodu 17, v ktorom súd prvej inštancie uviedol: Nakoľko žalovaný v zmysle nálezu ústavného súdu v lehote 15 dní, odkedy sa dozvedel o rozsudku pre zmeškanie nepreukázal, že objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na jeho strane alebo jeho pričinením, alebo že na jeho strane nastali také dôvody, ktoré mu objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od neho nie je spravodlivé požadovať, teda nepreukázal, že z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, súd návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol, viazaný právnym názorom vysloveným v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 32/2020 zo dňa 13.4.2021. Odvolací súd namiesto toho, aby takéto posúdenie súdu prvej inštancie odmietol ako nedostatočné alebo ho sám doplnil o vyhodnotenie ospravedlniteľnosti prezentovaného dôvodu zmeškania pojednávania, uviedol iba to, že žalovaná nepodala návrh, že elektronické doručenie je neúčinné v lehote 15 dní, a preto neexistuje žiadny ospravedlniteľný dôvod na zrušenie kontumačného rozsudku. Elementárnou vadou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v spojení s uznesením súdu prvej inštancie je skutočnosť, že podanie žalovanej zo 14. februára 2020 neposúdili podľa jeho obsahu. Žalovaná v tejto súvislosti zdôraznila, že ustanovenie § 277 ods. 2 CSP neobsahuje povinnosť súdu preskúmať ospravedlniteľný dôvod zmeškania úkonu, uvedený v návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku, režimom ustanovenia § 33 zákona o e-Governmente. O tejto povinnosti sa súdy oboch inštancií a žalovaná dozvedeli až z nálezu. Preto ani súd prvej inštancie v prvotnom rozhodnutí, ktorým kontumačný rozsudok zrušil, podanie žalovanej týmto spôsobom neposudzoval a žalovaná svoje podanie zo 14. februára 2020 neoznačila ako žiadosť o určenie neúčinnosti elektronického doručenia. Podanie však bezpochyby vyjadrovalo vôľu žalovanej zrušiť kontumačný rozsudok a okrem základných náležitostí podania obsahovalo aj náležitosti návrhu podľa § 33 ods. 3 zákona o e-Governmente, a to uvedenie dňa, kedy sa žalovaná dozvedela o predvolaní na pojednávanie (5. februára 2020) a označenie dôkazov, ktorých sa dovoľáva (popis a vyúčtovanie opravy PC, ktorého nefunkčnosť spôsobila neprevzatie predvolania na pojednávanie včas). Keďže žalovaná sa o dôvode na uplatnenie neúčinnosti doručenia dozvedela 5. februára 2020 a svoje podanie zaslala súdu 14. februára 2020, je zjavné, že návrh na určenie neúčinnosti elektronického doručenia podala v zákonnej

15-dňovej lehote. Argumentácia odvolacieho súdu, že žalovaná zmeškala lehotu na podanie návrhu na určenie neúčinnosti elektronického doručenia, sa podľa názoru žalovanej prieči pravidlám logického myslenia. Právo žalovanej na spravodlivý proces bolo dvojnásobne hrubo porušené, keďže žalovaná nielen že prehrala súdny spor kontumačným rozsudkom, pričom o vedenom súdnom konaní vôbec nevedela, ale zároveň jej súdy odopreli jedinu do úvahy prichádzajúcu ochranu, a to meritórne posúdenie ospravedlniteľnosti dôvodu na zmeškanie pojednávania.

10. Žalovaná prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď za právne otázky zásadného právneho významu, ktoré dovolacím súdom ešte neboli riešené, označila nasledovné otázky:

a) Je súd povinný pri preskúmaní návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku podľa § 277 CSP tej sporovej strany, ktorej sa písomnosti doručovali do elektronickej schránky, skúmať ospravedlniteľnosť dôvodov zmeškania úkonu, resp. pojednávania iba v medziach ustanovenia § 33 zákona o e-Governmente?

b) Je v súlade s účelom a zmyslom inštitútu kontumačného rozsudku a ospravedlniteľnosti jeho zrušenia taký postup súdu, ktorým zruší kontumačný rozsudok, ak žalovaný preukáže (napr. fikciou doručenia písomností súdu žalovanému, ako aj správaním sa žalovaného), že sa o vedenom súdnom spore vôbec nedozvedel?

c) Je možné vydať kontumačný rozsudok len na základe splnenia formálnych zákonných predpokladov aj v prípade, ak žalobný nárok je v hrubom (až extrémnom) nepomere k obsahu právneho vzťahu medzi sporovými stranami, v súvislosti s ktorým sa niektorá strana domáha plnenia?

Citované právne otázky mali byť správne zodpovedané tak, že:

a) Pri preskúmaní návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku podľa § 277 CSP sporovou stranou, ktorej sa písomnosti doručovali do elektronickej schránky, súd nie je povinný posudzovať ospravedlniteľnosť dôvodov zmeškania úkonu, resp. pojednávania iba prizmou ustanovenia § 33 zákona o e-Governmente.

b) V súlade s účelom a zmyslom kontumačného rozsudku je možné za ospravedlniteľný dôvod zmeškania procesného úkonu považovať aj nevedomosť žalovaného o vedenom súdnom spore - tú však musí žalovaný preukázať.

c) Kontumačný rozsudok nie je možné vydať v prípade, ak je žalobný nárok v hrubom nepomere k obsahu právneho vzťahu medzi sporovými stranami, v súvislosti s ktorým sa niektorá strana domáha plnenia v súdnom konaní.

Odvolací súd podľa názoru dovolateľky posúdil uvedené právne otázky odlišne alebo ich neposúdil vôbec, čo predstavuje nesprávne právne posúdenie veci.

11. Na základe vyššie uvedeného dovolateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvej inštancie z 25. mája 2021, vec vrátil na ďalšie konanie a žalovanej priznal náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Súčasťou dovolania bol aj návrh na odklad vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie zo 14. januára 2020, ktorý dovolateľka odôvodnila tým, že na jeho podklade je voči nej vedené exekučné konanie na základe poverenia zo dňa 10. januára 2020, vydaného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 30Ek/3/2022. Za dôvod hodný osobitného zreteľa považovala to, že ďalším výkonom predmetného rozhodnutia by mohol byť zmarený význam a účinok preskúmania rozhodnutia o dovolaní, čím by došlo k nenapraviteľnej ujme na strane žalovanej. Opätovne zdôraznila, že žalovaný nárok je v extrémnom nepomere k obsahu právneho vzťahu medzi stranami a hodnota vymáhanej pohľadávky 548 704,73 eura s príslušenstvom je pre žalovanú obchodnú spoločnosť s ročnými tržbami okolo 30 000 eur likvidačná.

12. K dovolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol dovolanie ako nedôvodné odmietnuť, resp. zamietnuť a žalovanú zaviazat' k náhrade trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Poukázal na to, že dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP nie je daný, pretože súdy oboch inštancií neznemožnili žalovanej uskutočňovať jej procesné práva. Tvrdenie žalovanej, že Ústavný súd SR žiadnym spôsobom nevyhodnotil, či žalovanou uvádzaný dôvod zmeškania pojednávania je alebo nie je ospravedlniteľný, nie je pravdivé, pretože Ústavný súd SR v bode 36 nálezu jednoznačne uzavrel, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu žalovanej ústavne súladným spôsobom neaplikoval ustanovenia CSP a zákona o e-Governmente, týkajúce sa doručovania písomností do elektronickej schránky žalovanej, ako aj existencie ospravedlniteľných dôvodov na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Ústavný súd SR sa teda vyjadril k

tomu, či žalovanou tvrdená čiastočná nefunkčnosť počítača bola alebo nebola ospravedlniteľným dôvodom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Pokiaľ žalovaná vadu odvolacieho konania videla aj v tom, že odvolací súd neposúdil jej podanie zo dňa 14. februára 2020 podľa jeho obsahu ako žiadosť o určenie neúčinnosti elektronického doručenia, pričom o tejto povinnosti sa sudy oboch inštancií dozvedeli až z nálezů Ústavného súdu SR, žalobca poukázal na to, že ide o novú teóriu žalovanej, ktorá však neobstojí, pretože práve z obsahu predmetného podania je zrejmé, že žalovaná zastúpená kvalifikovaným zástupcom (advokátom) opakovane na viacerých miestach uviedla, že sa jedná o odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie z dôvodu podľa § 356 písm. b) CSP, ako aj návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie s priamym odkazom na ustanovenie § 277 CSP. V odvolaní zo dňa 14. februára 2020 nie je žiadna zmienka o tom, že by sa žalovaná domáhala neúčinnosti elektronického doručenia, zákon o e-Governmente sa v predmetnom podaní vôbec nespomína, rovnako ani slovné spojenie neúčinnosť doručenia. Keďže neznalosť zákona neospravedlňuje a žalovaná bola v konaní zastúpená advokátom, podľa názoru žalobcu jej nič nebránilo podať dňa 14. februára 2020 návrh na určenie neúčinnosti elektronického doručenia. Odvolací súd v bode 33 odôvodnenia rozhodnutia správne konštatoval, že žalovaná v zákonnej 15-dňovej lehote a ani po jej uplynutí taký návrh na súd prvej inštancie nepodala. Neobstojí ani tvrdenie žalovanej, že o povinnosti podať návrh na určenie neúčinnosti elektronického doručenia sa dozvedela až z nálezů Ústavného súdu SR. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na to, že právne predpisy sú verejne prístupné na internete, preto žalovaná, resp. jej právny zástupca mal a musel vedieť o možnosti postupu podľa zákona o e-Governmente. S poukazom na pravidlo iura novit curia zároveň vyjadril presvedčenie, že ak by žalovaná súdu včas doručila žiadosť o určenie neúčinnosti elektronického doručenia, súd by sa zaoberal (ne)ospravedlniteľnosťou dôvodu, spočívajúceho v čiastočnej nefunkčnosti počítača. Žalovaná podľa názoru žalobcu so svojou elektronickou schránkou nepracovala riadne a včas, keď ňou tvrdená čiastočná nefunkčnosť počítača sa mala vzťahovať len na zásielky zo súdu v danej veci, pričom iné zásielky si mohla elektronicky prevziať a pozrieť. K tvrdeniu žalovanej, že podanie zo dňa 14. februára 2020 obsahovalo uvedenie dňa, kedy sa žalovaná dozvedela o dôvode na uplatnenie neúčinnosti doručenia, žalobca uviedol, že dátum 5. februára 2020 bol v odvolaní uvedený v inom kontexte ako vyžaduje § 33 ods. 3 zákona o e-Governmente. Hoci žalovaná v odvolaní tvrdila, že o všetkých zásielkach súdu sa dozvedela až 5. februára 2020 po oboznámení sa s obsahom elektronickej schránky na základe telefonickej urgencie vyjadrenia OÚ Poprad, z listiny pripojenej k odvolaniu (výpis z elektronickej schránky) vyplýva, že zásielku z Okresného úradu Poprad na tom istom čiastočne nefunkčnom počítači dňa 5. februára 2020 bez problémov prevzala a otvorila v čase o 10:31 hod. a následne v čase o 10:32 hod. prevzala a otvorila aj zásielku z Okresného súdu Prešov, obsahujúcu rozsudok pre zmeškanie, pričom počítač dala do opravy až 10. februára 2020. Z uvedeného je podľa názoru žalobcu zrejmé, že žiadna čiastočná nefunkčnosť počítača neexistovala, žalovaná si kontumačný rozsudok prevzala 5. februára 2020, pričom do 15 dní nepodala žiadosť o určenie neúčinnosti elektronického doručenia. Ani skutočnosť, že žalovaná k podanému odvolaniu pripojila faktúru o oprave počítača, nemožno podľa názoru žalobcu vyhodnotiť tak, že ide o náležitosť žiadosti podľa § 33 ods. 3 zákona o e-Governmente (označenie dôkazov, ktorých sa žalovaná dovoľáva). Deklarovaný prenos operačného systému a údajov na nový disk nemá nič spoločné s elektronickou schránkou žalovanej, ktorá je vedená vo virtuálnom priestore a je možné sa k nej dostať prostredníctvom čítačky a občianskeho preukazu z akéhokoľvek počítača. Tvrdenie žalovanej, že jej podanie malo byť posudzované ako žiadosť o určenie neúčinnosti elektronického doručenia označil žalobca za účelovú a nepreukázanú novú teóriu, keď aj z neskorších písomných podaní žalovanej vyplýva, že jej úmyslom bolo podať odvolanie a návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

13. K prvej dovolateľkou sformulovanej právnej otázke, týkajúcej sa vzťahu § 277 CSP a § 33 zákona o e-Governmente, žalobca uviedol, že žalovaná zjavne nepochopila, že podľa nálezů Ústavného súdu SR mala podať žiadosť o určenie neúčinnosti elektronického doručenia a v rámci tejto žiadosti preukazovať ospravedlniteľné dôvody na zmeškanie lehoty. Aplikácia návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 277 CSP za súčasného preukázania ospravedlniteľného dôvodu je podľa názoru žalobcu namieste aj v prípade účastníka konania, ktorému súd doručoval zásielky do elektronickej schránky, ak účastník zásielku prevzal (či už aktívne odkliknutím prevzatia alebo pasívne uplynutím lehoty a fikciou doručenia) a nevyjadril sa k žalobe alebo sa nedostavil na pojednávanie z ospravedlniteľného dôvodu, akým je napr. operácia, hospitalizácia, choroba a pod. Ak ale účastník tvrdí, že zásielky nemohol prevziať pre zlyhanie elektronického systému, teda pre objektívne problémy IT charakteru s e-

schránkou, tak musí podať žiadosť o určenie neúčinnosti elektronického doručenia podľa § 33 zákona o e-Governmente. Takto mala postupovať aj žalovaná, keď tvrdila údajnú čiastočnú nefunkčnosť svojho počítača. Z uvedeného je zrejmé, že v prípade vzťahu § 277 CSP a § 33 zákona o e-Governmente ide o jednoduchú otázku, ktorú nie je potrebné riešiť na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Zostávajúce dve dovolateľkou sformulované právne otázky označil žalobca za právne irelevantné, resp. bez významu pre dané konanie a rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

14. K vyjadreniu žalobcu zaslala žalovaná vyjadrenie (dovolacia replika), v ktorom poukázala na to, že predmetom jej dovolania nie je polemizovanie o tom, či čiastočná nefunkčnosť počítača má byť dôvodom na odpustenie zmeškania lehoty. S touto otázkou sa mali vysporiadať všeobecné sudy, ktoré však túto skutočnosť - jedinú dôležitú pre rozhodnutie o návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku - úplne opomenuli. Prípadný prieskum dôvodov žalovanej na zrušenie kontumačného rozsudku tak bude predmetom konania až po zrušení napadnutých rozhodnutí dovolacím súdom. Opätovne zdôraznila, že Ústavný súd SR vo svojom náleze nedal odpoveď na otázku, či ňou tvrdený dôvod zmeškania lehoty (čiastočná nefunkčnosť počítača) je alebo nie je ospravedlniteľný, ale iba uložil súdu prvej inštalácie povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie a znova posúdiť ospravedlniteľnosť dôvodu aj optikou zákona o e-Governmente, ktoré posúdenie však sudy oboch inštalácií nevykonali. Nález Ústavného súdu SR má byť - podľa názoru dovolateľky - správne interpretovaný tak, že návrh na zrušenie kontumačného rozsudku v prípade doručovania do e-schránky navrhovateľa sa musí posudzovať optikou § 33 zákona o e-Governmente, čo znamená, že nie je nutné popri návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku sa domáhať aj určenia neúčinnosti elektronického doručenia, pretože ide o alternatívne spôsoby zrušenia kontumačného rozhodnutia, kde pri oboch súd vykonáva posúdenie návrhu podľa § 33 zákona o e-Governmente. Keďže odvolací súd z obsahu nálezu nesprávne vyvodil, že jedinou možnosťou žalovanej bolo podať návrh na určenie neúčinnosti elektronického doručenia do 15 dní, odkedy sa dozvedela o kontumačnom rozsudku, tak žalovaná v dovolaní osobitne poukazovala na to, že jej podanie zo dňa 14. februára 2020 obsahuje všetky náležitosti takého návrhu, ako aj vôľu žalovanej zrušiť kontumačný rozsudok aj z dôvodu neúčinnosti elektronického doručenia. Ústavný súd SR podľa názoru žalovanej nenaviazal vyššie uvedený postup súdu iba na prípady, kedy sporová strana namieta technickú vadu pri doručovaní súdnych písomností, ale tento záver prijal vo všeobecnosti ku každému návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku, ktorý podáva strana povinná používať elektronickú schránku na prijímanie súdnych písomností. Záverom žalovaná poukázala na to, že aj keď sú formálne splnené požiadavky na vydanie kontumačného rozsudku, rozsudok nemôže byť vydaný v neprospech tej sporovej strany, ktorá nemá pasívnu vecnú legitimáciu vyplývajúcu z hmotnoprávneho vzťahu medzi stranami sporu, čo je aj jej prípad.

15. K dovolacej replike žalovanej sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 19. augusta 2022 (dovolacia duplika). Keďže žalobca v podstate len zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu, dovolací súd nepovažoval za potrebné túto opätovne uvádzať. Dovolacia duplika žalobcu nebola dovolateľke doručená na vedomie, keďže § 436 CSP to nevyžaduje a podľa názoru dovolacieho súdu to nebolo potrebné ani z hľadiska zachovania práva na spravodlivý proces (čl. 9 Základných princípov CSP).

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) pred samotným vecným prejednaním dovolania najskôr skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

17. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

18. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 CSP a § 421 CSP. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným, sekundárnym záverom dovolacieho súdu je posúdenie, či je dovolanie aj dôvodné. Neprípustné dovolanie dovolací súd podľa § 447 písm. c) CSP odmieta.

19. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

21. Podľa ustanovenia § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP.

22. V posudzovanom prípade žalovaná prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala tak z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom výslovne uviedla, že uznesenie odvolacieho súdu napáda v celom jeho rozsahu. Dovolací súd preto prípustnosť dovolania skúmal osobitne vo vzťahu ku každému z viacerých výrokov napadnutého rozhodnutia, v ktorom odvolací súd spojil rozhodovanie o odvolaní žalovanej proti rozsudku pre zmeškanie s rozhodovaním o odvolaní, ktoré žalovaná podala proti (v poradí druhému) rozhodnutiu súdu prvej inštancie o jej návrhu na zrušenie predmetného kontumačného rozsudku.

23. Základným a spoločným znakom rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je, že ide buď o rozhodnutie, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie alebo rozhodnutie, ktorým bolo zmenené rozhodnutie súdu prvej inštancie. Výrok o odmietnutí odvolania, ktoré žalovaná podala proti kontumačnému rozsudku súdu prvej inštancie, nie je ani potvrdzujúcim a ani zmeňujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu, preto dovolanie proti nemu nie je v zmysle § 421 ods. 1 CSP prípustné. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd v tejto časti odmietol dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c) CSP, t. j. preto, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie ex lege prípustné.

24. Dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (dovolací dôvod podľa § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP) nie je prípustné ani proti uzneseniu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Tento záver *expressis verbis* vyplýva z ustanovenia § 421 ods. 2 CSP, podľa ktorého dovolanie v prípadoch podľa odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP. V danom prípade ide o rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 357 písm. h) CSP (odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie), preto dovolanie proti takémuto rozhodnutiu podľa § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné (porovnaj tiež uznesenie NS SR z 26. novembra 2020 sp. zn. 5Obdo/77/2020). Aj v tejto časti preto dovolací súd odmietol dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c) CSP, t. j. bez toho, aby sa zaoberal tvrdeným dovolacím dôvodom (nesprávnym právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu).

25. Vzhľadom na povahu dovolaní napadnutých výrokov by do úvahy prichádzala len prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP, t. j. z dôvodu tzv. vady zmätočnosti. Odmietnutie odvolania proti rozsudku pre zmeškanie je možné považovať za iné (nemeritórne) rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa končí konanie vo veci vymedzenej žalobou. Už staršia judikatúra dovolacieho súdu, vychádzajúca z predošlej procesnej úpravy účinnnej do 30. júna 2016, považovala za odňatie možnosti odvolateľa konať pred súdom tiež prípady, keď odvolací súd odmietol odvolanie, hoci pre taký postup neboli splnené procesné predpoklady (napr. R 23/1994). Podľa novej procesnej úpravy sa jedná o vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Žalovaná však žiadnu takú skutočnosť v podanom dovolaní netvrdila a procesný postup odvolacieho súdu, ktorý predchádzal odmietnutiu jej odvolania, nijako nespochybnila. V tejto časti dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. f) CSP, t. j. preto, že uplatnený dovolací dôvod nie je vymedzený tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 431 CSP, podľa ktorého je dovolateľ povinný tvrdiť existenciu niektorej z vád konania taxatívne vymenovaných v ustanovení § 420 CSP a tiež uviesť, v čom spočíva táto vada.

26. Aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalovanej strany sporu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí, a ktoré tak podlieha preskúmaniu podľa § 420 CSP (k uvedenému porovnaj napríklad uznesenie z 29. januára 2020 sp. zn. 5Obdo/26/2019, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 53/2020). V tejto časti preto dovolací súd mohol pristúpiť ku skúmaniu, či je dovolanie žalovanej dôvodné, teda, či procesný postup odvolacieho súdu vykazuje vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

27. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalovanou tvrdený nesprávny procesný postup odvolacieho súdu,

ktorým sa jej mala znemožniť realizácia jej prináležiacych práv sporovej strany v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, by mal spočívať v tom, že odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) meritorne nepreskúmal jej návrh na zrušenie kontumačného rozsudku, t. j. ospravedlniteľnosť dôvodu zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe (§ 277 ods. 1 CSP), resp. zmeškania pojednávania vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie (§ 277 ods. 2 CSP). Týmto dôvodom by mala byť čiastočná nefunkčnosť počítača, ktorá si vyžadovala opravu a odborný IT zásah, v dôsledku čoho sa žalovaná včas nedozvedela o tom, že jej bola doručovaná žaloba s výzvou na vyjadrenie, ani predvolanie na pojednávanie. Dozvedela sa o tom až 5. mája 2020, keď jej bol doručený rozsudok pre zmeškanie. Následne prostredníctvom právnej zástupkyne podala proti kontumačnému rozsudku odvolanie a návrh na jeho zrušenie podľa § 277 CSP, ktorému súd prvej inštancie pôvodne vyhovel. Žalobca však podal ústavnú sťažnosť a Ústavný súd SR uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bol zrušený kontumačný rozsudok, zrušil nálezom sp. zn. IV. ÚS 32/2021 z 13. apríla 2021. Žalovaná uviedla, že hoci Ústavný súd SR neústavnosť rozhodnutia konštatoval iba vo vzťahu k absencii riadneho odôvodnenia a nijako sa nevyjadril k tomu, či žalovanou prezentovaný dôvod je alebo nie je ospravedlniteľný, súd prvej inštancie pri opätovnom posúdení návrh žalovanej zamietol a svoje rozhodnutie odôvodnil tak, ako keby Ústavný súd SR skutkovo posúdil dôvod zmeškania pojednávania ako neospravedlniteľný. Odvolací súd aplikoval citovaný nález formalisticky a namiesto toho, aby sa vysporiadal s relevantnou odvolacou argumentáciou žalovanej, len konštatoval, že žalovaná nepodala návrh na určenie neúčinnosti elektronického doručenia v lehote 15 dní, a preto neexistuje ospravedlniteľný dôvod na zrušenie kontumačného rozsudku. Argumentácia odvolacieho súdu sa podľa názoru dovolateľky prieči pravidlám logického myslenia.

28. S vyššie uvedenými námietkami dovolateľky sa dovolací súd nestotožnil. Podľa názoru dovolacieho súdu postupovali súdy oboch inštancií v intenciách nálezu Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 32/2021-73 z 13. apríla 2021. Je síce pravda, že Ústavný súd SR sa v predmetnom náleze nevyjadroval k tomu, či žalovanou tvrdený dôvod možno považovať za ospravedlniteľný, na druhej strane však dovolací súd nesúhlasí s tvrdením dovolateľky, že Ústavný súd SR konštatoval neústavnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie iba vo vzťahu k absencii riadneho odôvodnenia. Ústavný súd SR v odseku 36 nálezu výslovne uviedol, že okresný súd pri rozhodovaní o návrhu žalovaného neaplikoval citované ustanovenia Civilného sporového poriadku a zákona o e-Governmente týkajúce sa doručovania písomností do elektronickej schránky žalovaného, ako aj existencie ospravedlniteľných dôvodov na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného ústavne súladným spôsobom. Konštatoval tiež, že napadnuté uznesenie okresného súdu nie je presvedčivo odôvodnené, čo v konečnom dôsledku zakladá jeho ústavnú neudržateľnosť.

29. Ústavný súd SR zároveň v odseku 33 odôvodnenia nálezu poukázal na závery iného, skoršieho nálezu sp. zn. I. ÚS 238/2019 z 10. septembra 2019, z čoho je zrejmé, že ich považoval za aplikovateľné aj na prejednávajúcu vec. Nález sp. zn. I. ÚS 238/2019 bol ešte v roku 2019 uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod publikačným číslom 17/2019 s rovnakou právnou vetou, akú Ústavný súd SR citoval v odseku 33 odôvodnenia. Keďže Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR je verejne dostupná na webovej stránke Ústavného súdu SR, dovolací súd má za to, že žalovaná, resp. jej právna zástupkyňa mala možnosť sa s uvedeným právnym názorom Ústavného súdu SR oboznámiť už v čase, keď koncipovala svoje podanie zo dňa 14. februára 2020, ktorým sa domáhala zrušenia kontumačného rozsudku. Záver, ktorý z predmetných nálezov vyvodili súdy oboch inštancií, že žalovaná - pri tvrdení čiastočnej nefunkčnosti svojho počítača, v dôsledku ktorej si včas neprevzala súdom doručované písomnosti - bola povinná postupovať podľa § 33 zákona o e-Governmente, t. j. podať v zákonnej lehote návrh na určenie neúčinnosti elektronického doručenia, sa aj podľa názoru dovolacieho súdu dá z označených rozhodnutí Ústavného súdu SR vyvodiť. Podľa názoru dovolacieho súdu teda nemožno uvažovať o tom, že v súvislosti s nálezom sp. zn. IV. ÚS 32/2021 došlo k nejakému nepochopeniu, či dezinterpretácii zo strany súdov rozhodujúcich danú vec, pre ktoré bol právny názor Ústavného súdu SR záväzný. Dovolací súd (na rozdiel od dovolateľky) nevidí žiadny rozpor s pravidlami logického myslenia ani v súvislosti so záverom odvolacieho súdu, že ak žalovaná v zákonnej lehote nepodala návrh podľa § 33 zákona o e-Governmente, súd prvej inštancie nemohol rozhodnúť, že elektronické doručenie je neúčinné, ktoré rozhodnutie by zároveň zakladalo ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe, ako aj zmeškania pojednávania, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, na základe čoho by následne bolo možné kontumačný rozsudok

zrušiť. Dovolateľka preto nedôvodne vytýkala súdom oboch inštancií, že sa nezoberali otázkou, či ňou prezentovaný dôvod zmeškania lehoty na podanie vyjadrenia, resp. zmeškania pojednávania je alebo nie je ospravedlniteľný.

30. Pokiaľ dovolateľka vadu podľa § 420 písm. f) CSP videla tiež v tom, že jej podanie zo dňa 14. februára 2020, označené ako Odvolanie a žiadosť, nebolo súdmi oboch inštancií posúdené podľa obsahu aj ako návrh na určenie neúčinnosti elektronického doručenia s náležitosťami podľa § 33 ods. 3 zákona o e-Governmente, dovolací súd poukazuje na to, že ide o novú argumentáciu žalovanej, ktorá nebola uplatnená v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku. Už za predchádzajúcej procesnej úpravy pritom platilo, že podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do tej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napríklad tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený odvolanie (R 39/1993). Z hľadiska prípustnosti dovolania je teda existencia vady zmätočnosti, zaťažujúcej konanie na súde prvej inštancie, významná vtedy, ak zároveň zaťažuje aj konanie pred odvolacím súdom, alebo ak bola včas, t. j. v lehote na podanie odvolania namietaná v odvolacom konaní a odvolací súd tento nedostatok neodstránil (viď tiež uznesenie NS SR z 27. januára 2021 sp. zn. 3Obdo/32/2020). Z uvedeného zároveň vyplýva, že ak určité nedostatky v procesnom postupe súdu prvej inštancie strana prvýkrát namieta až v podanom dovolaní, dovolací súd sa nimi nemôže zaoberať, pretože odstraňovanie týchto nedostatkov patrí do právomoci odvolacieho súdu, a nie súdu dovolacieho. Ak sa totiž dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podáva proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, potom ako nedostatok v procesnom postupe odvolacieho súdu nemožno v dovolaní namietiť nič, čo ani nebolo predmetom odvolacieho konania. Podľa názoru dovolacieho súdu sa teda jedná o neprípustnú novotu podľa § 435 CSP, ktorú v dovolaní nemožno (s úspechom) uplatňovať, v dôsledku čoho dovolací súd na predmetnú argumentáciu žalovanej neprihliadal, a teda ani neskúmal, či podanie zo dňa 14. februára 2020 malo aj náležitosti návrhu podľa § 33 ods. 3 zákona o e-Governmente.

31. Keďže procesný postup odvolacieho súdu v súvislosti s návrhom žalovanej na zrušenie kontumačného rozsudku nevykazuje dovolateľkou tvrdenú vadu zmätočnosti podľa § 447 písm. f) CSP, dovolanie žalovanej nie je z tohto dôvodu prípustné. Preto dovolací súd predmetné dovolanie aj v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

32. Vzhľadom na to, že dovolací súd odmietol dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c) a písm. f) CSP, nerozhodoval už o návrhu žalovanej na odklad vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie.

33. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP; § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

34. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.